

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. M. K., zastúpeného JUDr. M. V., advokátom**, proti žalovanému: **Obvodný úrad Michalovce, odbor všeobecnej vnútornej správy**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. A/2006/03729 zo dňa 28. septembra 2006, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 7 S 4/2007-16 zo dňa 12. novembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 7 S 4/2007-16 zo dňa 12. novembra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie podľa § 104 ods. 1 prvá veta OSP s odôvodnením, že v konaní ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť.

Uviedol, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre konanie podľa druhej hlavy piatej časti OSP, pretože sa jedná o upovedomenie žalovaného zo dňa 28. septembra 2006, vydané pod č. A/2006/3729, ktoré nie je rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 244 ods. 3 OSP, nevyznačuje sa špecifickými znakmi uvedenými v citovanom ustanovení OSP a nemá charakter autoritatívneho rozhodnutia, ktoré by podliehalo súdnemu prieskumu.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

Uviedol, že krajský súd sa zaoberal iba otázkou, či je možné považovať upovedomenie o odložení veci zo strany správneho orgánu za rozhodnutie správneho orgánu vo veci alebo nie. Žalobca však napádal samotný postup správneho orgánu, ktorý viedol k samotnému odloženiu veci, a ktorý je v zmysle príslušných ustanovení OSP, odhliadnuc od vydania upovedomenia o odložení veci, dôvodom na preskúmanie zákonnosti tohto postupu, pretože odhliadnuc od toho, či predmetné upovedomenie o odložení veci je možné považovať za rozhodnutie správneho orgánu alebo nie, postup správneho orgánu, ktorý viedol k odloženiu veci, nebol zákonný.

Poukázal na to, že správny orgán sa nezaoberal dostatočne pôvodným podnetom žalobcu, v ktorom žalobca podrobným spôsobom ozrejmil protiprávne konanie V. T. a Ing. G. T..

Žalovaný správny orgán sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo, prejednal vec podľa § 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c OSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa ust. § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy.

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 OSP).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Z dispozičnej zásady, ktorou sa súd v správnom súdnictve riadi, vyplýva žalobcovi z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP zákonná povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí žaloby (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 OSP) aj označenie

rozsahu, v ktorom je rozhodnutie napadnuté, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a aký konečný návrh robí.

Podľa citovaného zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 OSP treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, resp. nesprávne aplikovaný. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Súd nemôže preskúmavať správne rozhodnutie nad rámec žalobcom v žalobe vymedzeným. Ide o zásadu *iudex ne eat ultra petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorá vyplýva z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP, a súd musí túto zásadu aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe podanej žaloby zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Výnimku z tejto zásady predstavujú veci, v ktorých súd zistil, že žalobou napadnuté rozhodnutie trpí takými vadami, ku ktorým musí súd prihliadať bez ohľadu na to, či žaloba takýto nedostatok rozhodnutia namietala (§ 250j ods. 3 OSP).

Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov (a to ani vo veciach podľa § 250i ods. 2 OSP), ale preskúmať zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, teda či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok (vymedzených žalobou) rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesné predpisy.

Z podkladov spisu odvolací súd zistil, že predmetom preskúmania je upovedomenie zo dňa 28. septembra 2006, vydané pod č. A/2006/03729 (nazvané: Priestupok proti majetku – odloženie veci – upovedomenie), ktorým žalovaný žalobcu ako účastníka konania – poškodeného upovedomuje o tom, že v priestupkovej veci č. A/2006/03729, vedenej pre priestupok proti majetku podľa § 50 ods.1 zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov proti V. T. a G. T., konanie zastavil podľa § 66 ods.2 písm. a/ citovaného zákona, lebo došlé oznámenie neodôvodňuje začatie konania o priestupku alebo postúpenie veci podľa § 71 a zároveň mu dáva do pozornosti, že týmto opatrením nie je dotknuté jeho právo na náhradu škody, ktoré si môže uplatniť na príslušnom súde.

Upovedomenie bolo žalobcovi doručené dňa 5. októbra 2006.

Podľa § 66 ods. 2 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov správny orgán vec odloží, keď došlé oznámenie (§ 67 ods. 2) neodôvodňuje začatie konania o priestupku alebo postúpenie veci podľa § 71.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia rozhodnutie o odložení veci sa nevydáva. O odložení veci sa upovedomí len poškodený.

Ako bolo zistené podkladom pre začatie konania o priestupku u žalovaného bolo postúpenie veci orgánom činným v trestnom konaní (§ 67 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb.). Z uznesenia Okresného riaditeľstva PZ ÚJaKP v Michalovciach ČVS:ORP-1524/1-OSV-MI-2006 zo dňa 3. augusta 2006 je zrejmé, že na základe trestného oznámenia podaného žalobcom dňa 3. júla 2006 bola vec podozrenia z prečinu krádeže podľa § 212 ods.2 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť Ing. G. T., čím takto žalobcovi vznikla škoda vo výške 4500 Sk odmietnutá, keďže nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Tr. poriadku.

Rozhodnutiami správnych orgánov sa predovšetkým rozumejú rozhodnutia vydané v správnom konaní, rozhodnutia vydané podľa osobitných procesných predpisov a niektoré rozhodnutia orgánov záujmovej samosprávy vydané v disciplinárnom konaní.

Musí ísť o kvalifikované rozhodnutie správneho orgánu, čo znamená, že musí obsahovať aj všetky formálne náležitosti vyžadované zákonom.

Podľa nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky i rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky môžu byť predmetom preskúmania súdom i rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb. Súdna prax zatiaľ ustálila, že rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva a povinnosti právnických osôb alebo fyzických osôb.

Odvolačí súd udáva, že o daný prípad sa v prejednávannej veci nejedná. Upovedomenie vydané žalobcom dňa 28. septembra 2006, č. A/2006/03729 označené ako – priestupok proti majetku – odloženie veci, ktorým žalovaný správny orgán žalobcovi oznámil, že konanie zastavil, nakoľko došlé oznámenie neodôvodňuje začatie konania o priestupku alebo postúpenie veci, nie je rozhodnutím, ktorým by boli práva a právom chránené záujmy žalobcu dotknuté. Nie je preto predmetom preskúmania súdom. Navyše samotný správny orgán v predmetnom upovedomení uvádza, že týmto opatrením nie je dotknuté právo žalobcu ako poškodeného domáhať sa náhrady spôsobenej škody v občiansko-právnom konaní.

Správne krajský súd rozhodol, keď konanie podľa § 104 ods. 1 veta prvá OSP zastavil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež udáva, že novelou Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 501/2001 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2002 sa pôsobnosť súdov rozšírila aj o preskúmavanie postupov orgánov verejnej správy. Súdny teda na základe podnetu oprávnených subjektov nepreskúmajú len rozhodnutia orgánov verejnej správy, ale aj ich postup (§ 244 ods. 2 OSP).

Pojem „postup“ zákon na účely správneho súdnictva nedefinuje. Za postup správneho orgánu preskúmateľný v správnom súdnictve sa predovšetkým považuje jeho činnosť, ktorou správny orgán realizuje svoju právomoc vymedzenú osobitnými zákonmi. Pod činnosťou sa rozumie spravidla aktívny postup podľa procesných i hmotnoprávných noriem, ktoré správny orgán oprávňujú a zaväzujú na úkony (aj čiastkové rozhodnutia) v priebehu konania. Postup správneho orgánu je zákonný vtedy, ak nevybočuje z medzí týchto noriem, najmä hypotéz a dispozícií.

Samotný postup správneho orgánu bez toho, aby vyústil do vydania rozhodnutia, zásadne môže byť predmetom preskúmania súdom len vtedy, ak ide o nečinnosť správneho orgánu (§ 244 ods. 3 veta druhá, § 244 ods. 1 a § 250t účinné od 1. januára 2003). Inak ho možno preskúmať iba spolu s rozhodnutím, ktoré má byť preskúmané súdom.

Nakoľko rozhodnutie – upovedomenie žalovaného správneho orgánu nie je podľa názoru odvolacieho súdu preskúmateľné súdom, nie je preskúmateľný ani postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal.

Taktiež podľa Odporúčania č. Rec (2004) 20 Výboru Ministrov Rady Európy členským štátom o súdnom preskúmaní administratívnych aktov (prijaté Výborom Ministrov Rady Európy dňa 15. decembra 2004 na 909 schôdzi delegátov ministrov) musí existovať úzka súvislosť medzi napadnutým aktom a dotknutým právom alebo záujmom. Ak príčinná súvislosť medzi napadnutým aktom a tvrdeným právom je príliš slabá a vzdialená, odporúčanie sa nepoužije (rozsudok Balmer – Schafroth z roku 1997). Takéto akty musia nepriaznivo postihnúť navrhovateľa a mať vplyv na zmenu jeho právneho postavenia.

Odvolací súd preto uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne s poukazom na § 219 ods.1, 2 OSP.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 250k ods.1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP. Žalobca bol v konaní neúspešný, preto mu súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odporcovi trovy konania nevznikli a zo zákona ani nemá právo na ich náhradu.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 16. decembra 2009

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová